

BİBLİYOGRAFYA :

Nâimâ, *Târih*, I, 194, 333; *Sicill-i Osmânî*, III, 111-112; Ayverdi, *Avrupa'da Osmanlı Mi'mârî Eserleri III*, s. 189-190, rs. 1276-1280; Altan Araslı, *Avrupa'da Türk İzleri*, İstanbul 1986, s. 249; Raif Virmiş, *Prizren Camileri*, Prizren 1996, s. 19-31; a.m.f., *Kosova'da Osmanlı Mimarî Eserleri*, Ankara 1999, I, 26-34, 421-428; a.m.f., "Kosova'da Osmanlı-İslâmî Mimarî Eserleri Üzerine: Geçmişten Günümüze Prizren Camileri", *Türk Dünyası Tarih Dergisi*, sy. 118, İstanbul 1996, s. 31-34; Hamit Altıparmak, *Kosova-Prizren'de Osmanlı Eserleri* (haz. Osman Baymak), Prizren 2001, s. 272-280; Mehmet Z. İbrahimgil – Neval Konuk, *Kosova'da Osmanlı Mimarî Eserleri*, Ankara 2006, II, 717-725; Bekim Çeko, *Balkanlardaki Osmanlı Camileri ve Prizren Sinan Paşa Camii Örneğinde Koruma Yaklaşımı* (yüksek lisans tezi, 2009), Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü; Yusuf Cibo, "Sinan Paşa Camii", *6. Uluslararası Türk Kültürü Kongresi Bildirileri*, Ankara 2009, II, 613-652; Altay Suroy Recepoğlu, *Prizren'de Türk Dönemi Kültür Mirası*, Prizren 2009, s. 67-73; M. Kemal Özergin v.dğr., "Prizren Kitabeleri", *VD*, sy. 7 (1968), s. 75-97, rs. 4; Nimetullah Hafız, "Prizren'de Sinan Paşa Camii'nde Türk Sanatı", *Çevren*, sy. 16, Priştine 1977, s. 61-71; a.m.f., "Prizren'de Sinan Paşa Camii", *Sanat Dünyamız*, VII/11, İstanbul 1977, s. 18-23.

ENİS KARAKAYA

SINOR, Denis

(1916-2011)

Macar asıllı Altayist.

17 Nisan 1916'da o zaman Macaristan'a bağlı olan Cluj-Napoca'da (Romanya) doğdu. İlk ve orta öğrenimini Macaristan, İsveç ve Fransa'da tamamladı. Moğolca'yı, Türkçe'yi ve bazı Orta Asya dillerini öğrendiği Budapeşte Üniversitesi'ni 1938'de birincilikle bitirdi. Burada Gyula Németh ve Lajos (Louis) Ligeti gibi ünlü bilim adamlarının derslerine girdi. Türkçe el yazmalarını incelemek üzere 1937'de Almanya'ya gitti. II. Dünya Savaşı sırasında hür Fransız güçlerine yardım ettiği için Fransız vatandaşlığına hak kazandı. 1939-1945 yıllarında Paris Ulusal Bilimsel Araştırma Merkezi'nde Fransız şarkiyatçısı Paul Pelliot ile birlikte çalıştı. 1948'de İngiltere'ye yerleşerek Cambridge Üniversitesi'nde yüksek lisans yaptı. Ardından Doğu Çalışmaları Bölümü'ne tayin edildi. 1962 yılına kadar klasik Moğolca ve Altay dili dersleri verdi. 1955-1962 arasında Büyük Britanya Royal Asiatic Society'nin sekreterliğini yürüttü. Adına "Denis Sinor Medal for Inner Asian Studies" verilmeğe başlandı.

1962'de Amerika'da Indiana Üniversitesi'nde misafir öğretim üyesi olarak bulundu. Daha sonra Urul-Altay Çalışmaları Bölümü'nü kurarak başkanlığını üstlendi. 1981 yılına kadar görev yaptığı bu bölüm-

Denis Sinor

deki çalışmalarını neticesinde burası dünyanın sayılı merkezleri arasına girdi ve adı Central Eurasian Studies (CEUS) olarak değiştirildi. İran'la ilgili çalışmaları da bölüme ekleyen Sinor bu alanın başta gelen isimlerinden sayılarak "distinguished professor" unvanı aldı. 1979'da Macar Bilimler Akademisi onur üyesi seçildi. Szeged (1971) ve Kazan Beşerî Bilimler Üniversitesi'nce (2007) fahri doktorluğa lâyık görüldü. 1981-2005 yıllarında UNESCO Orta Asya Medeniyetleri Tarihi Komisyonu başkan yardımcılığı yaptı. 1986-2011 arasında "emeritus" (emekli profesör) olarak çalıştı. Aralarında, Geleneksel Uluslararası Altay Çalışmaları Konferansı'ndan ve UNESCO'dan aldığı madalyaların da bulunduğu çok sayıda ödül kazandı (<http://www.indiana.edu/~ceus/faculty/sinor.shtml>).

Ana vatani ile bağlarını koparmayan Sinor ülkesinde de ödüllendirildi (2006). Bir yandan Uluslararası Macar Çalışmaları Birliği'nin başkan yardımcılığı yaparken (1975-1991) bir yandan da *Encyclopaedia Britannica*'da Macar edebiyatı maddelerinin editörlüğünü üstlendi. Ansiklopedinin seçkin maddelerinden oluşan on sekiz ciltlik *Britannica-Hungarica*'nın Macarca versiyonunun Amerika'daki koordinatörlerinden biri oldu. Yoğun çalışmalarına rağmen aralarında Afganistan, Çin Türkistanı, Sovyet Orta Asyası, Kuzey Pakistan, Sibirya, İç ve Dış Moğolistan'ın da bulunduğu pek çok ülkeye seyahat etti, hayatının büyük bölümünü Avrupa ve Amerika'da geçirdi. 12 Ocak 2011'de Amerika'da öldü. Üç defa evlenen Sinor'un iki çocuğundan oğlu kendisinden önce ölmüştür, kızı Sophie (Berman) felsefe alanında akademisyen olarak görev yapmaktadır. Sinor'un çalışmaları arasında çok sayıda kitap, makale, ansiklopedi maddesi, kitap tanıtımı gibi yayınları bulunmaktadır. İngilizce, Almanca, Fransızca, Macarca, Rusça ve diğer bazı dillerde 160'tan fazla makalesiyle 150'yi aşkın kitap eleştirisi yayımlanmış, 1967'de başlayan *Asya Tarihi Bülteni*'nin editörlüğünü de yapmıştır.

Tanınmış bazı eserleri şunlardır: **1. *Essays in Comparative Altaic Linguistics*** (Indiana University Uralic and Altaic Studies, vol. 145, Bloomington 1990). **2. *The Uralic Languages: Description, History and Foreign Influences*** (Handbuch der Orientalistik, Handbook of Uralic Studies, vol. 1, Leiden 1988). **3. *Essays on Uzbek History, Culture, and Language*** (Indiana University Uralic and Altaic Series, vol. 156, Bloomington 1993). **4. *Etymological Dictionary of the Altaic Languages: Part One: (A-K)*** (Leiden 2003, editör olarak). **5. *Studies in Medieval Inner Asia*** (London 1997) (yayınlarının tamamı için bk. <http://www.indiana.edu/~ceus/faculty/sinor.shtml>).

BİBLİYOGRAFYA :

R. I. Meserve, *Denis Sinor Bibliography*, Bloomington 1986; J. Mandelstam, "Denis Sinor, Scholar with a Dash of Derring-Do!", *Bloom Magazine*, June/July 2009, s. 93-96; J. K. Choksy – J. Zai, "Denis Sinor: Doyen of Central Eurasian Studies", *JAH*, XLV/1-2 (2011), s. 1-5; a.m.f.ler, "Bibliographical Addendum", a.e., s. 6-15; H. Walravens, "Denis Sinor the Father of Altaic Studies", The 55th Meeting of the Permanent International Altaic Conference, Cluj-Napoca, July 22-27, 2012 (<https://piac2012.wordpress.com/denis-sinor-portrait/>) (15.02.2016).

VILDAN S. COŞKUN

SİRHİNDİ, Muhammed Ma'sûm

(bk. MUHAMMED MA'SÛM SİRHİNDİ).

SLOVENYA

Güneydoğu Avrupa'da bir ülke.

I. FİZİKİ ve BEŞERİ COĞRAFYA**II. TARİH****III. ÜLKEDE İSLÂMİYET**

25 Haziran 1991 tarihinde Yugoslavya Federasyonu'nun dağılmasıyla bağımsızlığına kavuşan Slovenya güney ve güneydoğusunda Hırvatistan, kuzeydoğusunda Macaristan, kuzeyinde Avusturya, batısında İtalya ile komşudur. Güneybatıda Adriya denizi kıyısında çok dar bir kıyı şeridine sahiptir. Yüzölçümü 20.273 km², nüfusu 2.060.000'dir (2014 tah.). Ülkenin resmî adı Slovenya Cumhuriyeti (Republika Slovenija), başşehri Ljubljana (283.000 nüfus), ikinci büyük şehri Maribor'dur (115.000 nüfus). Bu iki şehir dışında nüfusu 100.000'i geçen başka şehir yoktur.

I. FİZİKİ ve BEŞERİ COĞRAFYA

Slovenya'nın kuzeyinde Avusturya sınırı boyunca uzanan yüksek dağlık alanlar, bü-